

De Dementiewijzer

voor iedereen die te maken heeft met dementie

Gemeente Nijkerk
2016

De Dementiewijzer

Informatie voor mensen met dementie,
hulpverleners en betrokkenen

Gemeente Nijkerk
2016

© Stichting Sigma 2015
2de druk dd. 11-01-2016

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Ik ben vergeetachtig. Word ik dement?	4
3. Diagnose dementie	7
4. Zorgt u voor iemand met dementie?	10
5. Ondersteuning thuis	13
6. Als thuis wonen niet meer gaat	19
7. Administratie, financiën en juridische regelingen	21
8. Nawoord	26
9. Trefwoordenlijst	27

1. Voorwoord

Steeds meer mensen krijgen de komende jaren, direct of indirect, te maken met dementie. Mensen met dementie blijven graag zo lang mogelijk thuis wonen én blijven graag zo lang mogelijk meedoen in de samenleving. Iedereen kan daaraan bijdragen. De gemeente Nijkerk werkt samen met organisaties die betrokken zijn bij dementie en streeft ernaar een dementievriendelijke gemeente te zijn. De Dementiewijzer die voor u ligt is een van de initiatieven die hieraan bijdragen.

Indeling en leeswijzer

Er bestaat veel informatie over dementie, maar het is prettig te weten waar u in uw eigen omgeving, binnen de gemeente Nijkerk, steun kunt vinden. De schrijvers van de Dementiewijzer hebben ervoor gekozen om de gids op een verhalende manier samen te stellen, naar voorbeeld van vergelijkbare gidsen in andere gemeenten. De Dementiewijzer is een hulpmiddel voor mensen met beginnende dementie, voor hun naaste familieleden en andere betrokkenen. Ook voor medewerkers van organisaties die te maken hebben met opvang en verzorging van mensen met dementie kan de informatie nuttig zijn. De gids bevat informatie over het ziekteproces en brengt in beeld welke hulp en ondersteuning er in Nijkerk geboden wordt. Er is te lezen waar, wanneer en bij wie u terecht kunt als er mogelijk sprake is van dementie of wanneer de diagnose dementie is gesteld. Aan het eind van elk hoofdstuk vindt u de contactgegevens van organisaties binnen de gemeente Nijkerk en directe omgeving die informatie of zorg bieden aan mensen met dementie of hun naasten. Bij vragen, bijvoorbeeld over adressen buiten de regio, kunt u terecht bij de casemanagers dementie of bij welzijnsinstelling Sigma, telefoonnummer: 033-2474830; e-mail: info@sigma-nijkerk.nl.

Belangrijk!

In 2015 is de informatiegids De Wegwijzer, informatie voor senioren in de Gemeente Nijkerk uitgebracht. Het is aan te bevelen om De Wegwijzer samen met De Dementiewijzer te gebruiken. De Wegwijzer bevat algemene informatie over tal van onderwerpen voor senioren, in de Dementiewijzer staat aanvullende informatie met betrekking tot dementie. Voor het ontvangen van De Wegwijzer kunt u ook bellen met het bovengenoemd telefoonnummer of mailen naar het mailadres van Sigma.

2. Ik ben vergeetachtig. Word ik dement?

U herkent het vast wel: u bent al laat en ook nog de autosleutels kwijt. Eerst maar even uw dochter bellen dat het wat later wordt. U merkt tot uw grote schrik dat u niet meer weet wat haar telefoonnummer is. Mogelijk maakt u zich zorgen of dit gewone vergeetachtigheid is of toch de eerste tekenen van dementie? Iedereen vergeet wel eens wat. Bij het ouder worden is dit ook normaal. Net zoals u misschien wat moeilijker gaat lopen of wat eerder vermoeid bent, kost het u misschien ook meer energie om bepaalde zaken te onthouden. Hier hoeft u zich geen zorgen over te maken.

Hoe komt het dat ik dingen vergeet?

We worden tegenwoordig overspoeld met informatie, bijvoorbeeld via televisie en internet. Het is niet mogelijk al deze informatie te onthouden. Maar er zijn ook andere factoren die van invloed zijn op het functioneren van ons geheugen:

- Door lichamelijke klachten, pijn of door bijwerkingen van medicijnen, kunt u (tijdelijk) vergeetachtig zijn.
- Lichamelijke ziekten, bijvoorbeeld een traag werkende schildklier, kunnen geheugenproblemen geven.
- Voedingstekorten en overmatig alcoholgebruik hebben een negatief effect op het geheugen.
- Het ervaren van veel stress kan van invloed zijn op uw geheugen.

Wat is 'normale' vergeetachtigheid?

- Af en toe laat uw geheugen u in de steek en vergeet u dingen.
- U kunt niet meer zo snel rekenen en met getallen omgaan als vroeger.
- U krijgt er nog steeds nieuwe herinneringen bij en u kunt nieuwe dingen leren, maar dat vraagt meer tijd en aandacht, u moet er meer moeite voor doen dan vroeger.
- U heeft soms moeite uw aandacht ergens bij te houden en zich te concentreren. Ook kunt u soms niet op woorden of op namen van mensen komen.
- U merkt dat u afspraken moet opschrijven om ze niet te vergeten.

Verschillen tussen vergeetachtigheid en dementie

Tussen dementie en vergeetachtigheid zit een groot verschil. Bij dementie zijn de geheugenproblemen groter en gaat het dementieproces door. Hierdoor

verergeren de klachten. Zo kunnen hele gebeurtenissen uit uw geheugen verdwijnen. Bij vergeetachtigheid weet u misschien niet meer **wie** er gebeld heeft, bij dementie weet u niet meer **dat** er gebeld is.

Vergeetachtigheid heeft alleen betrekking op het geheugen, terwijl bij dementie ook de andere hersenfuncties worden aangetast. De dagelijkse dingen lukken minder goed, zoals omgaan met geld, douchen of koffie zetten. Soms is het beoordelingsvermogen aangetast. Hierdoor wil iemand met dementie bijvoorbeeld in z'n pyjama boodschappen gaan doen. Soms kan ook het karakter veranderen. Opeens kan iemand wantrouwend worden, of juist heel kortaf reageren, terwijl dat in het verleden niet zo was.

Een laatste belangrijk verschil tussen vergeetachtigheid en dementie is de verstoring van het dagelijks leven. Vergeetachtigheid is met eenvoudige hulpmiddelen op te vangen, zoals het bijhouden van een agenda. Iemand met dementie heeft steeds meer moeite met het aanleren van nieuwe vaardigheden en het zelfstandig regelen en uitvoeren van alledaagse dingen op gebied van zelfzorg en huishouden. Hierdoor is steeds meer hulp nodig van mantelzorgers en vrijwilligers, of professionele hulp. Als iemand aangeeft dat hij of zij weinig kan onthouden maar wel in staat is om de financiën te regelen, zelfstandig te reizen of het huishouden te doen, dan is er geen sprake van dementie.

Omgaan met vergeetachtigheid

Vergeetachtigheid is meestal een normaal gevolg van het ouder worden en in de meeste gevallen ook geen teken van dementie. Toch kunt u ervan in de war en gefrustreerd raken en zelfs depressief worden. Het kan ook gevolgen hebben voor uw manier van leven en uw relaties met anderen.

Hoe kunt u het beste met deze veranderingen omgaan?

- Voldoende beweging is goed voor lichaam en geest.
- Blijf actief en houd contact met familie en vrienden. Blijf ook dingen doen die u belangrijk vindt en graag doet.
- Schrijf belangrijke zaken op in uw agenda, of maak een boodschappenlijstje.
- Stel niet te hoge eisen aan uzelf, accepteer hulp van anderen.
- Doe één ding tegelijk, eerst het één en dan het ander.
- Als iets onduidelijk voor u is, vraag dan of het herhaald kan worden. Als u uitlegt dat u moeite heeft dingen te onthouden, heeft een ander vaak meer geduld.

- Praat er met familie of vrienden over. Vaak lucht dit op.
- Doe de geheugentest op www.geheugentest.nl

In Nijkerk is een signaleringskaart ontwikkeld, hier staat op waar u op kunt letten en wat u kunt doen bij een niet-pluisgevoel. Deze signaleringskaart kunt u opvragen bij de welzijnsinstelling Sigma.

Als u zich zorgen maakt, overleg met uw huisarts, mogelijk zijn er andere oorzaken.

Gezondheidscentrum De Nije Veste

Oranjelaan 104,
3862 CX Nijkerk
✉ info@denijeveste.nl
☎ 033-7210500
🌐 www.denijeveste.nl

Gezondheidscentrum Nijkerkerveen

Westerveenstraat 48
3864 EN Nijkerkerveen
✉ info@gc-nijkerkerveen.nl
☎ 033-2371552
🌐 www.gc-nijkerkerveen.nl

Gezondheidscentrum Corlaer

Henri Nouwenstraat 18
3863 HV Nijkerk
✉ info@gc-corlaer.nl
☎ 033-7210 400
🌐 www.gc-corlaer.nl

Huisartsenpraktijken Hoevelaken

Parklaan
Parklaan 1
3871 EE Hoevelaken
✉ info@praktijkparklaan.nl
☎ 033- 253 43 07
🌐 www.praktijkparklaan.nl

Huisartsenpraktijk Bij de Haven

Havenstraat 9
3861 VS Nijkerk
☎ 033 245 14 86
🌐 www.huisartsenij.nl

De Ronde Tafel

Kantemarsweg 4A,
3871 AP Hoevelaken
✉ info@praktijkrondetafel.nl
☎ 033-2582400
🌐 www.praktijkrondetafel.nl

Huisartsenpraktijk Spoorstraat

Spoorstraat 11
3862 AC Nijkerk
☎ 033-245 18 67
🌐 www.huisartsenij.nl

De Koppel

Kantemarsweg 20,
3871 AP Hoevelaken
☎ 033-2534210
🌐 www.koppelbuijs.uwartsonline.nl of
www.praktijkdekoppelvelde.praktijkinfo.nl

Huisartsenpost Amersfoort

Maatweg 3
3813TZ Amersfoort
☎ 0900-3311233
🌐 www.primair-hap.nl

Sigma, stichting voor welzijn + zorg + wonen

Frieswijkstraat 99, 3861 BK Nijkerk
☎ 033-2474830
✉ info@sigma-nijkerk.nl
🌐 www.sigma-nijkerk.nl

Hersenstichting

🌐 www.hersenstichting.nl

Alzheimer Nederland

 www.alzheimer-nederland.nl

- veel informatie op de site
- brochures over dementie
- herken dementie vragenlijst
- Alzheimer Assistent (app)

Regionale afdeling:

 www.alzheimer-nederland.nl/nwveluwe

Dementie Noordwest-Veluwe

www.dementienoordwestveluwe.nl/adressen-gemeente-nijkerk/

Wijkverpleegkundigen in de gebiedsteams

In Nijkerk zijn vier gebiedsteams:

Centrum: inwoners in postcodegebied 3861, 3862 AA-DH, JL-JV, SB-ST

Paasbos: inwoners in postcodegebied 3862 EA-JK, KA-RX, TA-ZS

Corlaer/Nijkerkerveen: inwoners in postcodegebied 3863 en 3864

Hoevelaken: inwoners in postcodegebied 3871

Contact: telefonisch via 14033 of mailt u naar aanmeldingen@gtnijkerk.nl

3. Diagnose dementie

De diagnose dementie is niet eenvoudig te stellen. De huisarts doet dit pas na zorgvuldig onderzoek en verwijst vaak door naar een specialist, zoals een geriater of neuroloog. Deze specialisten kunnen de ziekte die de dementie veroorzaakt vaststellen. Dementie is nog niet te genezen.

Een vroegtijdige diagnose is belangrijk. Hoe eerder deze gesteld wordt, des te beter helpt een eventuele behandeling om de ziekte te stabiliseren, te vertragen of te verzachten. Hoewel de diagnose dementie confronterend is, geeft deze vaak ook duidelijkheid en rust na een periode van onzekerheid. Dit helpt om beter met de aandoening om te gaan. Als iemand tijdig weet dat hij aan dementie lijdt kan hij zelfstandig zaken regelen voor de toekomst, wat later niet meer mogelijk is. De diagnose dementie is ook van belang om op termijn een beschikking (indicatie) voor begeleiding of/ en zorg te krijgen. Zie voor informatie over een beschikking of indicatie blz. 23 De Wegwijzer voor senioren gemeente Nijkerk.

Huisarts

Wanneer een patiënt op het spreekuur komt met klachten over dementie zal de huisarts hem of haar enkele vragen stellen. De arts probeert mogelijke lichamelijke invloeden zoals hormoonstoornissen, vitaminetekort, verkeerd gebruik van medicijnen of een depressie uit te sluiten. Dit gebeurt onder meer door urine- en bloedonderzoek.

Om een goed beeld te krijgen van de klachten wil de huisarts ook spreken met iemand uit de directe omgeving over de geheugenstoornissen, taalproblemen en veranderingen in het gedrag. Dit wordt hetero-anamnese genoemd. Hierdoor kan de arts zich een beter beeld vormen van de situatie. De huisarts kan besluiten het eerst een poosje aan te kijken. Op die manier wordt duidelijk of de verschijnselen vanzelf weer overgaan of na verloop van tijd erger worden. Als dit laatste zo is, bevestigt dit het vermoeden van dementie. Wanneer de huisarts twijfels heeft over de diagnose, verwijst hij de betrokkene door naar een gespecialiseerde instelling voor nader onderzoek, zoals de geheugenpoli van het ziekenhuis of de GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg). De huisarts kan u informeren over de onderzoeken die daar plaatsvinden.

Vindt u dat de huisarts u niet serieus neemt, dan moet u dit vooral met hem/haar bespreken. U kunt desnoods aangeven dat u graag een second opinion wilt. Bedenk goed waarom u een second opinion wilt en bespreek dit met uw huisarts. Hij/zij kan eventueel een verwijzing voor u in orde maken en de daarbij noodzakelijke verwijsbrief schrijven met daarin uw problematiek en uw medische gegevens.

Dementie

Naarmate mensen ouder worden, wordt de kans op dementie groter. Toch kun je ook op jonge leeftijd dementie krijgen. Dementie is vaak een sluipend proces. Meestal gaat eerst het geheugen achteruit. Dingen die iemand zich nu nog herinnert, kan hij of zij zich binnenkort misschien niet meer herinneren. Hoe dit proces verloopt, verschilt per persoon.

Er zijn meer dan vijftig vormen van dementie. De ziekte van Alzheimer is de meest voorkomende. Deze ziekte verloopt geleidelijk en wordt meestal pas in een later stadium ontdekt. Andere vormen van dementie hebben een minder voorspelbaar patroon (zoals vasculaire dementie, Lewy Body

dementie of Fronto-temporale dementie). Als u weet dat u aan het dementeren bent, kunnen u en uw naasten zich hierop instellen. U kunt informatie verzamelen en nadenken over de toekomst.

Genezing of voorkoming van dementie is niet mogelijk. Soms kunnen medicijnen het proces vertragen, daarnaast zijn er medicijnen die helpen om bijkomende klachten zoals agressie, lusteloosheid, achterdocht, angst en onrust te verminderen. Bespreek dit met uw huisarts of specialist.

Tijdens de ziekte is het belangrijk dat het leven zoveel mogelijk gewoon doorgaat in een vast dagschema. Dat kost misschien moeite, maar geeft ook stabiliteit en zelfvertrouwen. Als de dementie vordert, is steeds meer zorg en ondersteuning nodig. Overbelasting van de vaste mantelzorger komt dan veel voor. Voorkom dit en maak vroegtijdig gebruik van uw sociale netwerk en van vrijwillige en professionele hulp.

Dementie grijpt in op alle facetten van het leven: fysiek, psychisch en sociaal. De gevolgen van de ziekte in de hersenen zijn vaak onvoorspelbaar, mede afhankelijk van de persoon en de onderliggende ziekte. Dementie is niet alleen maar een ouderdomskwaal of een probleem met vergeetachtigheid. Zeker als de ziekte vordert, is deskundige begeleiding noodzakelijk.

Casemanager Dementie

De diagnose dementie roept veel vragen op. Het ziekteproces is vaak langdurig en kent een grillig verloop: stabiele periodes, langzame achteruitgang en plotselinge veranderingen horen bij het beeld. U moet dan kunnen rekenen op advies en begeleiding die deskundig en beschikbaar is, op afstand als u dat wilt, dichtbij als het nodig is.

In Nijkerk is het mogelijk vanaf het moment van de diagnose een casemanager dementie in te zetten. Een casemanager dementie is een onafhankelijke en vaste begeleider voor mensen met dementie en hun naasten, die hen leert omgaan met de aandoening en de gevolgen voor het dagelijks leven. Hij of zij informeert, begeleidt, denkt mee, adviseert, organiseert de benodigde zorg en helpt keuzes te maken. De huisarts of specialist informeert u hierover en zorgt voor een verwijzing. De casemanager kan soms ook al worden ingeschakeld bij een vermoeden van dementie. Casemanagers dementie hebben een specifieke opleiding gevolgd, waardoor ze zijn toegerust om mensen met dementie en hun naasten te begeleiden.

Ook de praktijkondersteuner bij uw huisarts of de wijkverpleegkundige kan u begeleiden en informeren. Overleg wat in uw situatie het beste is en bij wie u zich vertrouwd voelt.

Het kan zijn dat uw huisarts u adviseert om de begeleiding te laten verzorgen door een medewerker van de Geestelijke Gezondheidszorg. Dit gebeurt bijvoorbeeld als er sprake is van zodanige gedragsveranderingen dat de omgeving daar moeilijk mee kan omgaan.

Casemanagers dementie

De huisarts of specialist zal u doorverwijzen.

Er zijn in de gemeente Nijkerk meerdere casemanagers dementie werkzaam. Zij zijn verbonden aan een organisatie die ook zorg levert. Voor informatie kunt u ook kijken op de website van het Netwerk Dementie Plus Noordwest-Veluwe.

 www.dementienoordwestveluwe.nl/nl/casemanagement-dementie

De Geheugenpoli

St. Jansdal Ziekenhuis

Wethouder Jansenlaan 90
3844 DG Harderwijk

☎ 0341- 463890

 www.stjansdal.nl/geheugenpoli

Polikliniek Neurologie

Meander Medisch Centrum

Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

☎ 033 - 850 5050

 www.meandermc.nl

GGZ-centraal

Havenstraat 7a
3861 VS Nijkerk

☎ 033 - 2452430

 www.ggzcentraal.nl

4. Zorgt u voor iemand met dementie?

Mantelzorg wordt verleend op basis van de relatie die je met iemand hebt, niet op basis van je beroep. Mantelzorger worden overkomt je, doordat iemand om wie je geeft hulp nodig heeft.

Mantelzorgers hebben een zware taak. De zorg voor een dementerende naaste wordt vaak als vanzelfsprekend gezien en rust in veel gevallen op de schouders van één persoon. De mantelzorger moet ervoor zorgen niet emotioneel of lichamelijk overbelast te raken. Dit is makkelijker gezegd dan gedaan: overbelasting ontstaat vaak sluipend. Er zijn wel signalen waar de mantelzorger zelf op kan letten, zoals hoofdpijnlachten, slaapproblemen en concentratieproblemen. Het is belangrijk dat er ook mensen zijn die de gezondheid van de mantelzorger in de gaten houden. Vrienden en familie, of een professional met ervaring in dementiezorg die problemen snel kan signaleren. Ook kun je mantelzorger zijn van een oudere in een andere gemeente. Dit brengt weer heel andere zorgen met zich mee. Even langsgaan om te kijken of alles goed gaat is dan niet vanzelfsprekend.

Ondersteuning mantelzorgers

De druk op de mantelzorger kan op verschillende manieren worden verlicht. Het gebruik van hulpmiddelen bij de verzorging voorkomt fysieke overbelasting. Daarnaast kan zowel fysieke als emotionele overbelasting worden verminderd als vrienden, familieleden of vrijwilligers de zorg soms overnemen. Bijvoorbeeld een middag per week oppassen of iets ondernemen met de persoon met dementie. De thuiszorg kan soms ook bijspringen. Dagbesteding is voor alle betrokkenen vaak een goede oplossing: de betrokkene onderneemt onder professionele en vrijwillige begeleiding activiteiten voor een aantal dagen of dagdelen per week. Goede informatie kan de mantelzorg enorm verlichten. Door sommige situaties anders aan te pakken, worden frustraties of onnodig werk voorkomen. Het is belangrijk het sociale netwerk, de huisartsenpraktijk, de zorginstelling en anderen te betrekken bij de begeleiding en zorg. Hoe duidelijker u bent als mantelzorger in uw vragen en zorgen, hoe meer ondersteuning u daarbij ondervindt.

Waardering en erkenning voor de mantelzorger is van groot belang. Het is niet vanzelfsprekend dat de mantelzorger deze krijgt van degene voor wie hij of zij zorgt.

Tips om goed voor uzelf te zorgen

Het is belangrijk dat mantelzorgers ook goed voor zichzelf zorgen, juist omdat

ze zoveel tijd en energie aan de verzorging van anderen besteden. Deze tips helpen daarbij:

- Blijf datgene doen wat belangrijk voor u is: vrienden bezoeken, naar uw club of vereniging gaan, sporten, winkelen, etc. Voorkom dat u in een isolement komt.
- Houd uw eigen gezondheid goed in de gaten.
- Blijf goed eten, zorg voor regelmatige lichaamsbeweging en goede nachtrust.
- Stop uw gevoelens niet weg, praat erover met anderen.
- Neem tijd voor uzelf, bijvoorbeeld door een vrije avond in de week of door af en toe op vakantie te gaan.
- Stel grenzen en kom voor uzelf op, ook naar hulpverleners toe.
- Maak gebruik van hulp die er is, zodat u het beter en langer kunt volhouden.
- Probeer uw gevoel van humor te bewaren.
- Laat u informeren over aanpassingen, hulpmiddelen of technische hulpmiddelen thuis.
- Laat u informeren over het ziektebeeld en vraag naar praktische tips rondom verzorging.
- Deel uw zorgen met anderen, zoals familie of vrienden.

Casemanagers dementie

Via verwijzing door huisarts
of specialist

Wijkverpleegkundigen

bij de verschillende
zorgaanbieders in Nijkerk

Wijkverpleegkundigen in de gebiedsteams

In Nijkerk zijn vier gebiedsteams:

Centrum: inwoners in postcodegebied 3861, 3862 AA-DH, JL-JV, SB-ST

Paasbos: inwoners in postcodegebied 3862 EA-JK, KA-RX, TA-ZS

Corlaer/Nijkerkerveen: inwoners in postcodegebied 3863 en 3864

Hoevelaken: inwoners in postcodegebied 3871

Contact: telefonisch via 14033 of mailt u naar aanmeldingen@gtnijkerk.nl

Alzheimer Café Nijkerk

Oranjelaan 79, 3862 CX Nijkerk (Gebouw Interakt Contour)

Informatie- en contactbijeenkomsten voor mensen met dementie, hun partners, familieleden, mantelzorgers, belangstellenden en verder iedereen die affiniteit heeft met dementie in het algemeen en de ziekte van Alzheimer in het bijzonder. Elke eerste maandag van de maand, van 20:00 - 21:30 uur, inloop v.a. 19:30 uur. Niet in de maanden juli en augustus.

Zie voor het programma: www.alzheimer-nederland.nl/nwveluwe

Meer informatie bij Sigma: 033-2474830

Online informatie en cursussen

 www.dementieonline.nl

Voor informatie en online cursus
voor mantelzorgers

Dementelcoach

 www.dementelcoach.nl

 0800-0228077 (gratis)

Telefonische ondersteuning

Mezzo

Mezzo is de landelijke vereniging die
opkomt voor iedereen die onbetaald
zorgt voor een ander.

Als familielid, buur, vriend of vrijwilliger.

 www.mezzo.nl

Sigma,

stichting voor welzijn + zorg + wonen

Frieswijkstraat 99, 3861 BK Nijkerk

 033-2474830

 info@sigma-nijkerk.nl

 www.sigma-nijkerk.nl

5. Ondersteuning thuis

Bij mensen met dementie neemt met het verloop van de ziekte ook de behoefte aan verzorging toe. Vaak wordt de zorg geboden door naaste familie of vrienden, maar met hoeveel liefde dit ook gebeurt, zorgen voor iemand met dementie is zwaar. Vaak is alles erop gericht om de zorg zo lang mogelijk te verlenen binnen de thuissituatie. Toch is het belangrijk dat u op tijd hulp van buiten inschakelt. Niet alleen voor de verzorging, maar ook om u, de mantelzorger, te ondersteunen. Dat kan met hulp van het sociale netwerk, vrijwilligers, aanpassingen in huis en met professionele hulp zoals van een casemanager dementie of een thuiszorginstelling.

Voordat een beroep kan worden gedaan op (professionele) hulp of voorzieningen moet eerst een beschikking of indicatie worden afgegeven. Dat wil zeggen dat beoordeeld wordt welke hulp of welke voorziening in uw geval noodzakelijk is (zie voor beschikking of indicatiestelling De Wegwijzer bladzijde 22). Wanneer een beschikking of indicatie is afgegeven, worden de kosten van de zorg (gedeeltelijk) vergoed. Houd er rekening mee dat u bijna in alle situaties een eigen bijdrage moet betalen, of dat er eerst een beroep gedaan wordt op het eigen risico van uw zorgverzekering. Als u niet van deze regelingen gebruik wilt of kunt maken, bestaat uiteraard ook de mogelijkheid om op eigen kosten zorg of hulp te regelen. U kunt dit doen via de bekende zorginstellingen die een contract hebben met de gemeente Nijkerk (zie daarvoor de website van de gemeente), maar u kunt ook een beroep doen op de ledenverenigingen van sommige zorginstellingen of bij zelfstandigen

die hulp of zorg aanbieden. Bij deze laatste groep is het belangrijk zorgvuldig na te gaan wat de ervaringen zijn en wat de kwaliteit en betrouwbaarheid is.

Voor alle praktische informatie met betrekking tot het zo lang mogelijk thuiswonen, verwijzen wij u naar De Wegwijzer voor senioren, gemeente Nijkerk. De Wegwijzer wordt samen met De Dementiewijzer uitgereikt. Mocht u De Wegwijzer niet hebben ontvangen, dan kunt u bellen met Sigma, tel: 033-2474830 of mailen naar info@sigma-nijkerk.nl.

Hieronder treft u specifieke informatie voor mensen met dementie. Deze worden ook vermeld in De Wegwijzer, maar minder uitgebreid.

Casemanager dementie

Wanneer de diagnose dementie gesteld is door de huisarts of specialist, komt u in aanmerking voor begeleiding door een casemanager dementie. Zie hiervoor de informatie op bladzijde 10 van deze Dementiewijzer.

Alzheimer Café Nijkerk

Maandelijks komen mensen met dementie, hun naasten en belangstellenden bij elkaar. Op elke eerste maandagavond van de maand kunnen bezoekers openhartig met elkaar praten over leven met dementie, onder leiding van een deskundige gesprekspartner. Daarnaast is veel informatie beschikbaar over alles wat met dementie te maken heeft.

Elke bijeenkomst heeft een specifiek onderwerp. Op verschillende plaatsen in de gemeente Nijkerk zijn flyers beschikbaar met een jaarprogramma. Voor informatie of het programma kunt u terecht bij de welzijnsinstelling Sigma, tel. 033-2474830 of mailadres info@sigma-nijkerk.nl. De bijeenkomsten worden gehouden op de eerste maandag van de maand, met uitzondering van de maanden juli en augustus. Locatie: Dagcentrum InteraktContour, Oranjelaan 79, 3862 CX Nijkerk, tel: 033-2457535. De avonden beginnen om 20.00 uur. Vanaf 19.30 uur is de ruimte open voor contact en koffie.

Alzheimer Café Nijkerk

Oranjelaan 79, 3862 CX Nijkerk (Gebouw Interakt Contour)

Informatie- en contactbijeenkomsten voor mensen met dementie, hun partners, familieleden, mantelzorgers, belangstellenden en verder iedereen die affiniteit heeft met dementie in het algemeen en de ziekte van Alzheimer in het bijzonder. Elke eerste maandag van de maand, van 20:00 - 21:30 uur, inloop v.a. 19:30 uur. Niet in de maanden juli en augustus.

Zie voor het programma: www.alzheimer-nederland.nl/nwveluwe
Meer informatie bij Sigma: 033-2474830

Natuurlijk Bewegen

Regelmatig bewegen heeft een positieve uitwerking op de gezondheid en is leuk om te doen. Natuurlijk Bewegen biedt naast mooie wandelingen door de natuur, ook beweging, ontmoeting en ontspanning. De wandelingen, onder begeleiding van vrijwilligers, worden 2 keer per maand georganiseerd op de eerste en derde donderdag van de maand van 10.00 -12.00 uur.

Natuurlijk Bewegen is vooral bedoeld voor mensen met geheugenproblemen, beginnende dementie, of mogelijk ander hersenletsel en hun mantelzorgers. De mantelzorgers zijn dan even geen verzorgers, maar wandelen met elkaar en wisselen ervaringen uit.

Natuurlijk Bewegen

Boerderijcamping De Maaneschijn
Kamersteeg 3a, 3862 PJ Nijkerk

1^e en 3^e donderdag van de maand
van 10.00 – 12.00 uur.

Aanmelden niet nodig.

De locatie vanwaar de wandelingen vertrekken is: Boerderijcamping De Maaneschijn, Kamersteeg 3a in Nijkerk. U hoeft zich niet van tevoren aan te melden. De wandelingen zijn gratis; de consumpties tegen betaling.

Muziek

Bij dementie kan muziek vergeten herinneringen of het gevoel hiervan naar boven halen. Alzheimer Nederland heeft afspeellijsten samengesteld met hits uit de Jaren '30/'40, '50/'60 en nu ook één met hits uit de Jaren '70/'80. Voor informatie zie: www.muziekherinneringen.nl/spotify.

Dagbesteding

Er zijn verschillende vormen van dagbesteding voor mensen met dementie. Bekend zijn de traditionele dagelijkse opvang en verzorging zoals deze al jaren in woon-zorgcentra worden georganiseerd.

Dagbesteding is voornamelijk gericht op activiteiten voor mensen met dementie en biedt daarnaast ontmoeting en ondersteuning van mantelzorgers. Bezoekers, gasten genoemd, komen hiervoor één of meerdere dagdelen per week naar een dagcentrum.

Om gebruik te maken van dagbesteding heeft u een beschikking nodig. U kunt zich hiervoor aanmelden bij de gemeente, waarna een medewerker

van het gebiedsteam van uw wijk of woonkern een afspraak bij u thuis maakt om dit te bespreken. In Nijkerk bieden de woon-zorgcentra De Pol en St. Jozef, beide van de zorgaanbieder Beweging 3.0, dagbesteding voor zelfstandig wonende inwoners van Nijkerk met geheugenproblemen of met dementie. In Hoevelaken is een vergelijkbare dagbesteding in het wooncomplex De Stoutenborgh, van zorgaanbieder Amaris.

Buiten de woon-zorgcentra en wooncomplexen voor ouderen zijn de laatste jaren ook dagcentra ontstaan. Mensen met geheugenproblemen of dementie kunnen in de gemeente Nijkerk terecht voor dagbesteding bij het Zorgerf Buitenland in het buitengebied van Nijkerk richting Bunschoten (wordt ondersteund door de zorgaanbieder Beweging 3.0), bij De Pastorie in Nijkerkerveen (van zorgaanbieder Amaris) of bij zorgboerderij Blommendal in Hoevelaken (ondersteund door de zorgaanbieder Beweging 3.0).

Vanaf woensdag 13 januari 2016 is Welzin gestart met de kennisclub op de locatie van de Volksuniversiteit in Hoevelaken. De kennisclub is bedoeld voor mensen met dementie die een hogere opleiding hebben.

Zorgboerderij De Bonte Sik in Nijkerk heeft dagbesteding voor verschillende doelgroepen, jong en oud.

Gebiedsteams in Nijkerk

Centrum: inwoners in postcodegebied 3861, 3862 AA-DH, JL-JV, SB-ST

Paasbos: inwoners in postcodegebied 3862 EA-JK, KA-RX, TA-ZS

Corlaer/Nijkerkerveen: inwoners in postcodegebied 3863 en 3864

Hoevelaken: inwoners in postcodegebied 3871

Contact: telefonisch via 14033 of mailt u naar aanmeldingen@gtnijkerk.nl

Dagbestedingen Welzin (voorheen onderdeel van Beweging 3.0)

- **Dagbesteding in woon-zorgcentrum St. Jozef: De Heerd**
Huserstraat 6, 3861 CK Nijkerk, tel: 033 247 76 66
- **Dagbesteding in woon-zorgcentrum De Pol: 't Hofhuus**
Vetkamp 85, 3862 JN Nijkerk, tel: 033 - 469 20 30
- **Dagbesteding: Zorgerf Buitenland**
Keienweg 18a, 3861 MT Nijkerk, tel: 06 53160828
- **Dagbesteding: Zorgboerderij Blommendal in Hoevelaken**
Ruifweg 6, 3835 PN Stoutenburg, tel: 033 - 494 2435
- **De Kennisclub - voor hoog opgeleide mensen met dementie**
van Dedemlaan 2, 3871 TD Hoevelaken, tel: 06-22806863

Dagbestedingen zorgaanbieder Amaris

- **Dagbesteding De Stoutenborgh Hoevelaken**
Sportweg 25, 3871 HK Hoevelaken, tel: 033 - 25 82 698 (ma.-vr. 9.30 - 16.30)
- **Dagbesteding De Pastorie in Nijkerkerveen**
Nieuwe Kerkstraat 64, 3864 EE Nijkerkerveen, tel: 06-13776980
 dagcentrum.nijkerkerveen@amaris.nl

Dagbesteding bij zorgboerderij De Bonte Sik

Watergoorweg 91, 3861 MA Nijkerk

📞 033-2452457 of 06-49408309

 debontesik@kliksafe.nl

 www.zorgboeren.nl/zorgboerderij-de-bonte-sik/boerderij

Dagbehandeling

Op advies van de huisarts, de specialist of de casemanager dementie, kan een indicatie voor dagbehandeling worden aangevraagd bij het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Het CIZ beoordeelt deze aanvraag in het kader van de Wet langdurige zorg. Een medewerker van het CIZ kijkt ook of er behandeling nodig is door een verpleeghuisarts of ondersteuning vanuit een specifieke discipline, bijvoorbeeld fysiotherapie, ergotherapie, psychologie of logopedie. Dit kan nodig zijn om te revalideren, te herstellen na een operatie, om de conditie te verbeteren of bepaalde vaardigheden aan te leren. Ook kan er sprake zijn van veranderd gedrag waarbij speciale ondersteuning nodig is.

Zorgaanbieder Beweging 3.0 heeft mogelijkheden voor dagbehandeling in het verpleeghuis De Lichtenberg in Amersfoort, maar ook binnen het Zorgerv Buitenland.

Dagbehandeling van zorgaanbieder Beweging 3.0: Dagcentrum Op de Berg

Verpleeghuis De Lichtenberg

Utrechtseweg 293, 3818 EH Amersfoort

📞 033 - 4696144

 dagbehandeling.opdeberg@beweging3.nl

Dagbehandeling bij Zorgerv Buitenland

Keienweg 18a,

3861 MT Nijkerk

📞 06-53160828

 www.buiten-land.nl

Geestelijke Gezondheidszorg

Wanneer de dementie gepaard gaat met veranderend of problematisch gedrag, kan de huisarts een beroep doen op de praktijkondersteuner geestelijke gezondheidszorg. Ook kan hij u doorverwijzen naar de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ). Hier zijn specialisten beschikbaar die kennis hebben van veranderend of problematisch gedrag, zoals psychiaters, geriater, psychologen en psychiatrisch verpleegkundigen. Zij kijken wat er nodig is om begeleiding en behandeling thuis mogelijk te maken. Ook kan een tijdelijke opname ter observatie of behandeling op een geriatrische afdeling in een algemeen ziekenhuis of op een observatieafdeling van een psychiatrisch ziekenhuis worden aangeraden.

GGZ- centraal

(Geestelijke Gezondheidszorg)

Havenstraat 7a

3861 VS Nijkerk

tel: 033 254 2430

www.ggzcentraal.nl

Praktijkondersteuner

geestelijke gezondheidszorg

Dit is een speciaal opgeleide verpleegkundige, die verbonden is aan de huisartsenpraktijk. Uw huisarts zal de doorverwijzing verzorgen.

Tijdelijke opname of logeeropvang

Voor logeeropvang of tijdelijk verblijf in een zorginstelling ter ondersteuning of vervanging van de mantelzorg, kunt u contact opnemen met de gemeente. Ook als de vaste verzorgende (zoals de partner of een familielid) op vakantie wil. De wijkverpleegkundige van het gebiedsteam in uw wijk/woonkern bekijkt samen met u wat de mogelijkheden zijn en of een beschikking (indicatie) gegeven kan worden voor begeleiding, logeeropvang of tijdelijk verblijf. Dit zal hij of zij altijd in overleg doen met de betrokken casemanager dementie. Als u iemand nodig heeft om de zorg thuis tijdelijk over te nemen, kan dit via de landelijke organisatie Handen in Huis. Deze richt zich specifiek op 24-uurs vervanging van vaste mantelzorger in de thuissituatie.

Naast zorginstellingen zijn er ook zorghotels waar u tijdelijk terecht kunt. U kunt bij het zorghotel van uw keus informeren naar de kosten en eventuele vergoedingen van de zorgverzekeraar.

Voor meer informatie en adressen met betrekking tot tijdelijke opname of logeeropvang zie De Wegwijzer bladzijde 23 en 24.

6. Als thuis wonen niet meer gaat

Het kan uiteindelijk zo ver komen dat thuis wonen, ondanks alle zorg en ondersteuning, niet meer mogelijk is. Wanneer dat moment komt verschilt per situatie. Het is niet eenvoudig om de beslissing te nemen dat thuis wonen niet langer gaat. Het is raadzaam om hierover te praten met de kinderen, naaste familie, huisarts of hulpverlener. Als mantelzorger zult u misschien geneigd zijn om het zoeken naar een vervangende woonplek uit te stellen tot het allerlaatste moment. Begrijpelijk, maar het is verstandig om ruim vóór die tijd na te denken over nieuwe woonmogelijkheden zodat u in alle rust de goede keuzes kunt maken.

Woon-zorgcentra

Er zijn verschillende woonmogelijkheden voor mensen met (gevorderde) dementie. Welke mogelijkheid geschikt is in uw situatie is afhankelijk van de zorgbehoefte, de fase van het dementieproces en natuurlijk van uw persoonlijke voorkeur.

In Nijkerk bieden de zorgaanbieders Beweging 3.0 en Amaris mogelijkheden voor wonen met zorg, speciaal voor mensen met dementie. Het woon-zorgcentrum Amaris Arkemheen heeft een eigen afdeling voor mensen met dementie. Naast een eigen woonappartement is er op deze afdeling een woonkamer waar bewoners met dementie gezamenlijk de dag doorbrengen onder deskundige begeleiding. Het woon-zorgcentrum St. Jozef kent een vergelijkbare afdeling voor mensen met dementie. Ook woon-zorgcentrum De Pol heeft een specifieke afdeling voor bewoners met dementie. Vooral nog biedt De Pol op deze afdeling niet voor iedereen de mogelijkheid van een eigen woonslaapkamer. Zorgaanbieder Beweging 3.0 heeft naast woon-zorgcentrum St. Jozef een kleine woonvorm voor 6 bewoners met dementie, in de naastgelegen Pastorie. De Pastorie is een groot woonhuis, met een eigen slaapkamer voor iedere bewoner. Hier wordt samengewoond onder begeleiding van een klein vakbekwaam team.

Kleinschalige woonvormen

Er komen steeds meer kleinschalige woonvormen voor mensen met dementie. Hier wonen mensen in kleine groepen, met een eigen kamer en een gezamenlijke huiskamer. De zorg wordt aangeboden in een huiselijke en

herkenbare omgeving. De bewoners vormen met elkaar een huishouden en kunnen zelf hun dagelijks leven inrichten. De verzorgenden (verpleegkundigen, welzijnsbegeleiders en vrijwilligers) ondersteunen hen hierbij. Het woonhuis **De Pastorie**, gelegen naast het woon-zorgcentrum St. Jozef is daar een voorbeeld van.

Ook de zorgformule van **De Herbergier** is een voorbeeld van kleinschalig wonen. In elke Herbergier wonen ongeveer zestien bewoners met geheugenproblemen of dementie, die niet meer zelfstandig kunnen wonen.

De zorgondernemers, vaak een echtpaar, wonen er zelf ook en leiden het huishouden in goede banen. Er wordt geprobeerd zoveel mogelijk aansluiting te vinden bij het normale dagelijkse leven van de bewoner. De dichtstbijzijnde Herbergier wordt in Ermelo gebouwd.

In Putten is in het voorjaar van 2015 **Zorgerf Buiten-Verblijf** geopend. In een landelijke omgeving biedt het een kleinschalige woonmogelijkheid voor mensen met dementie. De opzet is vergelijkbaar met de formule van De Herbergier.

In de omgeving van de gemeente Nijkerk zijn nog meer mogelijkheden voor kleinschalig wonen voor mensen met dementie. De casemanagers dementie of de consultants van Sigma kunnen u hierover informeren. De zorgkosten van dergelijke woonvormen worden over het algemeen betaald uit een persoonsgebonden budget. Dit PGB is door iedereen aan te vragen die 24-uurs zorg nodig heeft (zie voor informatie over een PGB – De Wegwijzer voor senioren, bladzijde 20).

Zorgaanbieder Beweging 3.0

Woon-zorgcentrum St. Jozef

Huserstraat 6, 3861 CK Nijkerk

☎ 033 - 2477666

De Pastorie

Huserstraat 6, 3861 CK Nijkerk

☎ 033 - 2477666

Woon-zorgcentrum De Pol

Vetkamp 85, 3862 JN Nijkerk

☎ 033 - 4692030

🌐 www.beweging3.nl

Zorgaanbieder Amaris

Woon-zorgcentrum Amaris-Arkemheen

Maximahof 87, 3862 JP Nijkerk

☎ 033-2478400

🌐 www.amaris.nl

Zorgerf Buiten-Verblijf

Veenwaterweg 3b, 3881 RM Putten

☎ 0341-491523

🌐 www.buiten-land.nl

Handige websites

 www.kiesbeter.nl
Overzicht van alle instellingen voor zorg en verblijf in Nederland.

 www.platformkleinschaligwonen.nl
Overzicht van veel gestelde vragen over kleinschalig wonen.

 www.dementienoordwestveluwe.nl
Wegwijzer voor informatie over dementie en dementiezorg op de Noordwest Veluwe inclusief de gemeente Nijkerk.

De Herbergier - De Drie Notenboomen

Kattensingel 2, 2801 CA Gouda

 0182-550433

info@herbergier.nl

 www.herbergier.nl

7. Administratie, financiën en juridische regelingen

Bij dementie is de verwerking van informatie in de hersenen verstoord. Daardoor gaan naast het geheugen ook vaardigheden als rekenen, lezen en omgaan met geld op termijn achteruit of mogelijk zelfs verloren. Het kan dan prettig zijn als iemand kan helpen met de administratie en financiën. Een ander gevolg van dementie is dat men situaties in toenemende mate niet meer goed kan overzien en beoordelen. Het nemen van beslissingen en opkomen voor eigen belangen wordt moeilijker. Daarom is het van groot belang in een vroeg stadium te beginnen met het regelen van een aantal zaken, omdat dit in een later stadium door toenemende wilsonbekwaamheid niet meer mogelijk is.

Autorijden

Op welk moment is het niet meer verantwoord voor iemand met de diagnose dementie om auto te rijden? Het is niet eenvoudig om deze vraag te beantwoorden. Omdat u terug kunt vallen op uw routine, lijkt het alsof u nog prima in staat bent om auto te rijden. Of dit echt verantwoord is, is afhankelijk van het stadium van de ziekte.

Sedert januari 2010 is in de wet vastgelegd dat personen met een lichte vorm van dementie in bepaalde gevallen hun rijbewijs mogen behouden. Daartoe dient u aan een aantal criteria te voldoen.

In de eerste plaats vult u een 'Eigen Verklaring' in. Deze is verkrijgbaar in uw gemeente, bij rijsscholen of het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR). Hier zijn kosten aan verbonden. Ook uw arts moet hierop een aantekening maken. In sommige gevallen is een aanvullend rapport van de specialist nodig. De arts van het CBR bepaalt uiteindelijk of er geen medische bezwaren zijn om aan het verkeer deel te nemen. Daarnaast kan het afleggen van een rijtest ook een voorwaarde zijn. De kosten hiervoor zijn voor eigen rekening, medische kosten zijn soms verhaalbaar bij uw zorgverzekering.

Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen

Algemeen telefoonnummer: 0900-0210 - vraag naar de afdeling Medische Zaken.

Juridische regelingen

Er zijn meer meerdere mogelijkheden om uw zaken juridisch te regelen, zoals:

- **Levenstestament**

In een levenstestament geeft u aan hoe u bepaalde zaken geregeld wilt hebben als u dat tijdens uw leven zelf niet meer kunt doen. Samen met uw notaris legt u vast wie uw belangen dan zal behartigen en welke volmachten deze persoon heeft, wat uw wensen zijn ten aanzien van behandeling of niet-behandeling bij ziekte (zorgverklaring) en/of wensen ten aanzien van het levenseinde (evt. euthanasieverklaring). Ook hele praktische zaken, zoals wat er moet gebeuren met uw huisdieren, kunt u regelen. Ook kunt u aangeven wie bewindvoerder of mentor moet worden in voorkomende gevallen.

- **Volmacht**

Door het verlenen van een volmacht kan iemand anders namens u zaken voor u regelen. Een volmacht kan beperkt zijn, bijvoorbeeld tot het beschikken over een bankrekening. De gevolmachtigde kan dan alles doen wat u zelf ook kunt doen. Uiteraard blijft u ook zelf bevoegd de zaken te regelen. Een algehele volmacht, waarin overigens ook beperkingen kunnen worden aangebracht, regelt u bij uw notaris.

- **Testament**

In een testament regelt u wat er na uw overlijden met uw nalatenschap

moet gebeuren. U kunt daarin legaten vastleggen (geld of goederen toekennen aan één of meerdere personen, de kerk of goede doelen) en erfgenamen benoemen. Het is daarbij belangrijk een executeur aan te wijzen, dat is iemand die uw wensen na uw overlijden uitvoert. Een testament wordt altijd door een notaris opgesteld.

- **Codicil**

Een codicil is een wilsbeschikking, maar een beperkte vorm. U kunt daarin aangeven wie specifieke meubels, sieraden of kleding krijgen na uw overlijden. Verder kunt u uw wensen ten aanzien van uw uitvaart beschrijven. U kunt er geen geld in vermaken. Als het codicil eigenhandig wordt geschreven, gedateerd en getekend wordt en u zich aan bovenstaande beperkingen houdt, heeft een codicil dezelfde geldigheid als een testament. U hoeft er niet voor naar de notaris.

- **Euthanasieverklaring**

Een euthanasieverklaring is een verklaring waarbij iemand vastlegt dat hij niet verder wil leven in een toestand van ondraaglijk lijden, of in een toestand die geen of nauwelijks uitzicht biedt op terugkeer tot een redelijke en waardige staat van leven.

- **Niet-behandelverklaring**

In een niet-behandelverklaring wordt aangegeven welke behandeling iemand niet meer wil ondergaan.

- **Niet-reanimatieverklaring**

In een niet-reanimatieverklaring geeft u de wens aan om niet gereanimeerd te worden na een hartstilstand.

Een euthanasieverklaring, een niet-behandelverklaring of een niet-reanimatieverklaring kunnen behalve in een levenstestament, ook als aparte verklaring worden opgesteld. Daarvoor zijn speciale formulieren verkrijgbaar bij onder andere de NVVE, Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie.

NVVE, Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie

Leidsegracht 103, 1017 ND Amsterdam

☎ 020-6200690

🌐 www.nvve.nl

Maatregelen via de rechter

Als iemand met dementie zijn of haar beslissingen niet meer goed kan overzien en er is niet tijdig iets geregeld, kunnen bepaalde maatregelen noodzakelijk zijn. Hierbij wordt de kantonrechter ingeschakeld:

- **Onderbewindstelling**

Het beschermen van de belangen van de persoon met dementie op het gebied van financiën en vermogen is mogelijk door onderbewindstelling van het hele vermogen of een gedeelte daarvan.

- **Mentorschap**

Bij mentorschap is er een vertegenwoordiger die samen met of voor de persoon met dementie beslissingen neemt op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding.

- **Ondercuratelestelling:**

Bij curatele wordt een vertegenwoordiger (curator) aangewezen die voor iemand met dementie beslissingen neemt op allerlei gebied, ook financieel.

Meer informatie:

- www.rechtspraak.nl
Op deze site kunt u informatie vinden met betrekking tot onderbewindstelling, mentorschap en ondercuratelestelling. Ook kunt u hier folders downloaden.
- U kunt bij een notaris informatie vragen.
- U kunt informatie vragen bij de welzijnsinstelling Sigma.

Wet bopz

Dit is de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen.

Een opname in een woon-zorgcentrum, verpleeghuis of een psychiatrisch ziekenhuis is altijd vrijwillig. Soms kan iemand met dementie niet goed aangeven wat hij of zij wil. Veel mensen met dementie overzien hun situatie niet meer goed of begrijpen de vragen van het CIZ (Centrum indicatiestelling

zorg) over een opname niet. Het CIZ beperkt zich in haar beoordeling dan tot de noodzaak tot opname.

Als dat het geval is, krijgt iemand een bopz-indicatie. Dat betekent dat iemand niet bereid is tot opname, maar ook geen bezwaar heeft.

Als iemand met dementie beslist niet naar een verpleeghuis wil terwijl opname toch noodzakelijk lijkt, kan een familielid, de huisarts of de GGZ-instelling een machtiging vragen aan de rechter. Bij acuut gevaar voor de betrokkene zelf of anderen kan de burgemeester een inbewaringstelling afgeven, waarmee de persoon met dementie binnen 24 uur moet worden opgenomen.

8. Nawoord

Sigma bedankt:

- ❖ de gemeente Nijkerk voor het beschikbaar stellen van de opdracht
- ❖ Alzheimer Nederland regio Noordwest-Veluwe voor de bijdrage aan het tot stand komen van de Dementiewijzer
- ❖ Elza van de Weerdhof, van de Protestants Christelijke Ouderenbond voor haar inzet in de werkgroep
- ❖ Phieneke van de Castel, Alzheimer café, voor haar inzet in de werkgroep
- ❖ Wendy de Wild (in memoriam) van de gemeente, voor haar inzet in de werkgroep en de aanlevering van het onderwerp wonen De Wegwijzer
- ❖ Ria van Schendel van de gemeente voor haar inzet in de werkgroep
- ❖ Karin Duijst, Sigma voor de aanlevering van het onderwerp financiën in De Wegwijzer
- ❖ Rianne van 't Veld, stagiaire Sigma, voor haar inzet in de werkgroep en de aanlevering van het onderwerp vervoer in De Wegwijzer
- ❖ Jan van de Kuinder, huisarts, voor het kritisch lezen van de eindtekst
- ❖ Bas Vermeer, casemanager dementie, voor het kritisch lezen van de eindtekst
- ❖ Anneke van der Stap, wijkverpleegkundige gebiedsteam, voor het kritisch lezen van de eindtekst
- ❖ Marianne Haverlach, psycholoog, voor het kritisch lezen van de eindtekst
- ❖ Pietsje Boers, seniorenvoorlichter Sigma, voor het kritisch lezen van de eindtekst en voor de foto op de voorkant
- ❖ Saskia de Jonge, coördinator regionale activiteiten (regio midden) Alzheimer Nederland, voor het kritisch lezen van de eindtekst
- ❖ een Inwoner van de gemeente Nijkerk voor het kritisch lezen van de eindtekst
- ❖ Marjolein Veenma, Twittekst, voor de eindredactie van de tekst
- ❖ Agnes Kosznai, Sigma, voor het klaarmaken van de lay-out

Nijkerk, november 2015

Hermien Stouwdam
Consulent Ouderen
Voorzitter Werkgroep De Wegwijzer en
De Dementiewijzer
Sigma

9. Trefwoordenlijst

A

administratie	21
Alzheimer	
- ziekte van	8
- café	12, 14
auto rijden	21

B

beschikking	7, 13, 15
bewegen	15

C

casemanager dementie	3, 9, 14, 18, 20
CIZ (Centrum Indicatiestelling Zorg)	17
codicil	23
concentratie	4, 11

D

dagbehandeling	17
dagbesteding	11, 16
dementie	3
- diagnose	7, 8
depressie	5, 8

E

eigen bijdrage	13
ergotherapie	17
euthanasieverklaring	23

F

financiën	21
fysiotherapie	17

G

gebiedsteam	7, 16, 18
gedrag	9, 17
geheugen	4
- poli	8,
GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg)	8, 10

H

huisarts 8, 10, 14, 18

I

indicatie 7, 13, 17

J

juridische regelingen 22

L

levenstestament 22

lichamelijke klachten 4, 8

logeeropvang 18

logopedie 17

M

mantelzorg 9, 10, 11, 15

- ondersteuning 11, 15, 18

- tips 12, 14

medicijnen 4, 8, 9

mentorschap 24

muziek 16

N

niet-behandelverklaring 23

niet-reanimatieverklaring 23

O

onderbewindstelling 24

ondercuratelestelling 24

P

persoonsgebonden budget (pgb) 20

psycholoog 18

S

second opinion 8

Sigma, welzijnsinstelling 3, 6, 13, 14, 20

signaleringskaart 6

stress 4

T

testament 22

thuiszorg 11, 13

tijdelijke opname 18

V

vergeetachtigheid	4, 5
voeding	4
volmacht	22

W

Wegwijzer, De	3, 14, 20
welzijnsinstelling Sigma	3, 6, 13, 14, 20
wet bopz (bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen)	24
woonvormen	19, 20
woonzorgcentra	16, 19

Z

ziekenhuis	8, 18
zorghotel	18
zorginstelling	13

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features multiple horizontal rows of small, evenly spaced dots, designed to guide young learners in writing their letters and words. The paper is otherwise completely blank, with no margins, text, or illustrations.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features multiple sets of horizontal dashed lines spaced evenly down the page, providing a guide for handwriting practice. The background is white, and there are no margins or other markings present.

adres	Frieswijkstraat 99 3861 BK Nijkerk
telefoon	033-2474830
e-mail	info@sigma-nijkerk.nl
web	www.sigma-nijkerk.nl